

Ročník: 97 | číslo: 12 | 19. března 2017 | Cena: 10 Kč

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ze života
duchovního

EDITORIAL

Číslo 12 Českého zápasu je věnováno životu a poslání duchovního.

„Úděl kněze: Napomínat neukázněné, povzbuzovat malomyslné, zastávat se slabých, vyvracet názory odpůrců, střežit se záludností, poučovat nevzdělané, burcovat liknavé, mírnit svárlivé, ctižádostivce vykazovat do patřičných mezí, povzbuzovat skleslé, uklidňovat ty, kteří jsou ve sporu, pomáhat chudým, osvobozovat utlačované, prokazovat uznání dobrým, snášet špatné.

A (ach!) všechny milovat!“

Augustin

Pro editorial zaslala Jana Šilerová

P. S.: A protože Augustin ve své době ještě nemohl znát sika-kleště ani žárovku, řada duchovních od té doby zvládá i docela praktické a pozemské věci - vedení administrativy, psaní žádostí o granty a konečně i údržbu fary a sboru.

red,

foto na titulní stránce: Milan Udržal

Týdeník Církve československé husitské.

Vydává: Ústřední rada Církve československé husitské, Wucherlova 5, 166 26 Praha 6.

Vedoucí redaktorka: ThDr. Klára Břeňová,

redaktoři: PhDr. Václav Drašnar,

Mgr. Ervín Kukuczka, Milan Udržal, *grafik.*

Šéfredaktorka Cesty: Mgr. Jana Krajčíríková.

Tel. redakce: 220 398 107;

e-mail: cesky.zapas@ccsh.cz

Tisk: Grafotechna. *Distribuce a reklamace:*

A.L.L. production s. r. o., F. V. Veselého 15,

190 00 Praha 9, tel. 234 092 866,

e-mail: martina.machackova@predplatne.cz.

Redakce si vyhrazuje právo na úpravu a krácení příspěvků.

Předplatné: F. Brynych, tel.: 220 398 117,

e-mail: frantisek.brynych@ccsh.cz

ZE ŽIVOTA CÍRKVE

Vzpomínka na TGM v parlamentu

Již tradiční slavnostní setkání v Poslanecké sněmovně PČR si 6. března připomnělo 167. výročí narození Tomáše Garrigua Masaryka. Proběhlo za účasti předsedy PS PČR Jana Hamáčka, bratra patriarchy dr. Tomáše Butty a dalších představitelů naší a sesesterských církví, a to ve stejné místnosti, v jaké byl před 99 lety v nepřítomnosti zvolen TGM prvním československým presidentem. K setkání se vrátíme i v příštím čísle.

Setkání mladší mládeže v Ochozu u Brna

Ačkoliv pro setkávání je typický čas spíše letní či jarní, také zima skýtá pro děti a mládež spoustu radosti. Jednu takovou pořádnou zimní radost si užila mladší mládež z okolí Brna a Olomouce, která se vydala na pololetní prázdniny na setkání do chaloupky Magdalena nedaleko Ochozu u Brna. Čtrnáct dětí, pět vedoucích a pár maminek s vařením a pečením v zádech. Setkání bylo primárně určeno pro děti, které už pomalu ale jistě odrůstají setkávání rodin, ale přesto se chtějí se svými kamarády dále vídat. Přidali se k nim také kamarádi z dalších setkání a táborů, které se v okolí pořádají. Atmosféra byla úžasná, z dětí sršela radostná energie a společně vytvořily partu, která si věděla rady jak na kopcích při sáňkování nebo koulování i při nejrůznějších hrách a veselých programech, tak při biblických té-

matech a modlitbách, do kterých jsme se spolu několikrát denně vždy ponořili. Během čtyř dnů jsme se věnovali přemýšlení nad tím, že Pán Ježíš nás volá každého našim jménem i jakou cenu má přátelství a že i Pán Ježíš může být našim nerozlučným kamarádem, který nás nikdy neopouští. V neděli za námi do naší útulné chaloupky vprostřed sněhových závějů přijela i brněnská farářka pro mládež Silvia Kamanová posloužit bohoslužbou s kázáním o soli. V neděli odpoledne se děti i my, vedoucí, rozjžděli do svých domovů unavení a rozčuchaní, ale radostní z toho, že snad jsme byli nápomocni tomu, aby děti mohly prožívat křesťanské společenství jako místo naplněné jak lidmi, se kterými je jim dobře, tak Duchem svatým, který mezi nás stále vane.

Irena Marková

Pozvánka k ohlédnutí po deseti letech, aneb Vivat Comenius

Ten, kdo sleduje kulturní dění v Brně-Řečkovících, jistě zaznamenal, že ve Sboru Páně Církve československé husitské pravidelně vystupují se svými pořady Štěpán Rak a Alfred Strejček.

Oba vskutku mistři ve svém oboru. První je mistr ve hře na koncertní kytaru, virtuos na slovo vzatý, druhý mistr lidského hlasu a uměleckého přednesu ve virtuositě nemenší prvního. Při jejich vystoupení bývají místa ve Sboru Páně v rámci rezervací beznadějně zamluvena dávno před uskutečněním koncertu. Koncerty obou umělců totiž nejsou pouze setkáním s mistrovským uměním, ale jsou vždy spojeny s hlubokým poselstvím promlouvajícím do srdcí dnešních lidí.

Nechce se tomu věřit, ale tento rok ve spolupráci se spolkem Verbum et musica vystoupí oba umělci v tomto sboru již podesáté. Když jsme společně s oběma umělci minulý rok přemýšleli, jakým pořadem toto desetileté výročí uvést, přišel pan Štěpán Rak s myšlenkou přivést k nám přesně ten pořad, se kterým zde před deseti lety poprvé vystoupili. A to je pořad Vivat Comenius.

Tento pořad je v propagačních materiálech označen jako koncert pro kytaru, lidský hlas a orffovský instrumentál. V rámci tohoto koncertu zaznívají podstatné myšlenky z díla Jana Ámose Komenského „Obecná porada o nápravě věcí lidských“. Je to neuvěřitelné, ale toto dílo je neustále aktuální a v dnešní době a stavu společnosti snad aktuálnější než kdy dříve.

V dokonalé symbióze komponované hudby Štěpána Raka a mistrovského přednesu Alfreda Strejčka vyznívají stále myšlenky Jana Ámose Komenského neobyčejně živě a pro nás i s nevšední naléhavostí. Představují nám Jana Ámose Komenského

nikoliv pouze jako člověka širokého rozhledu, ale především jako člověka hluboké víry. Tento pořad je nastudován v pěti jazykových verzích – české, německé, anglické, latinské a španělské – a od roku 1992, kdy byl uveden pod záštitou UNESCO k 400. výročí narození Jana Ámose Komenského, má za sebou přes 550 provedení ve více než 30 zemích celého světa.

Koncert Vivat Comenius bude uveden v den 425. výročí narození Jana Ámose Komenského, tedy 28. března 2017 v 19 hodin ve Sboru Páně, Vážného 6, v Brně-Řečkovících. Jsme rádi, že se pan Alfred Strejček v rozhlasovém vysílání vyjádřil, že k nám oba umělci do našeho Sboru Páně CČSH přijíždějí obzvláště rádi, a to pro neopakovatelnou atmosféru, kterou místní posluchači dokáží vytvořit. Tato slova mohou pouze a jen potvrdit. Umění obou mistrů, hudba a umělecký přednes ve vzájemném prolnutí, si dokáží vždy během pár chvil podmanit všechny posluchače.

Jsem velmi rád, že mohu vás, čtenáře, pozvat na tento ojedinělý a vskutku výjimečný koncert. V závěru mého pozvání přidávám malou prosbu. Jestliže se rozhodnete pro návštěvu tohoto koncertu, rezervujte si místa v dostatečném časovém předstihu.

Rezervaci je možné provést: buď telefonicky na tel. č. 776 032 149 nebo e-mailem: vem@seznam.cz.

Vstupné je formou dobrovolného daru, doporučená výše činí 100 Kč. Výtěžek bude věnován na podporu projektu Centra křesťanské kultury. Po uvedení koncertu bude možnost si zakoupit CD z tvorby obou umělců.

Vratislav Jan Marša

Přednášky Martina Chadimy pro náboženské obce i zájemce z řad veřejnosti

I letos pro zájemce z řad náboženských obcí i veřejnosti (knihovny, vysoké školy, kulturní domy atd.) pokračují přednášky bratra Martina Chadimy. Vedle tradičních přednášek: Mistr Jan Hus - skutečné důvody jeho upálení nebo Mistr Jeroným Pražský - tragický příběh středověkého intelektuála jsou nyní v nabídce i přednášky, které se vztahují k výročí naší církve. 1. Dr. Karel Farský

- První patriarcha Církve československé (husitské) 2. Gustav Adolf Procházka - II. patriarcha Církve československé (husitské) 3. Církev československá jako plod evropského a českého katolického modernismu.

V případně zájmu prosíme kontaktujte br. Chadimu, e-mail: martin.chadima@centrum.cz.

NAD PÍSEM

Mistře, pojez něco!

Mezitím ho prosili jeho učedníci: „Mistře, pojez něco!“ On jim řekl: „Já mám k nasycení pokrm, který vy neznáte.“ Učedníci si mezi sebou říkali: „Přinesl mu snad někdo něco k jídlu?“ Ježíš jim řekl: „Můj pokrm jest, abych činil vůli toho, který mě poslal, a dokonal jeho dílo. Neříkáte snad: Ještě čtyři měsíce a budou žně? Hle, pravím vám, pozvedněte zraky a pohled'te na pole, že již zbělela ke žni. Již přijímá odměnu ten, kdo žne, a shromáždí úrodu k věčnému životu, aby se společně radovali rozséváč i žnec. Přítom je pravdivé rčení, že jeden rozsévá a druhý žne. Já jsem vás poslal, abyste žali tam, kde jste nepracovali. Jiní pracovali a vy v jejich práci pokračujete.“ Jan 4,31-38

Mám vizi, že text, který je poučením učedníků z Ježíšova nekonformního setkání se ženou „jiné víry“, je zrcadlem církve. Učedníci prosili Ježíše, aby si vzal něco z toho, co sami přinesli. On nechtěl. Věřící se snaží den co den dát Ježíšovi něco svého: musí přece být obzvláště přítomen v této hostii, kterou na jeho slávu pozdvihovali; musí být přítomen zrovna v tomto kázání, protože kazatel si na něm dal tolik záležet a použil deset výkladových slovníků; musí být přece právě v tomto shromáždění, vždyť se tu všichni tak upřímně modlí; musí být přítomen v tomto kostele, který jsme pro něj opravili za obrovské peníze; musí být právě v „naší“ církvi, která je přece nejlepší nebo jediná pravdivá; musí udělat, co chci, vždyť tluču... Jako malé děti se snažíme vyvzdorovat si Ježíšovu účast na pozemském, aniž by nás mnohdy zajímalo, co nám on přináší z nebes. A přitom ta cizinka, samařská žena, se kterou Ježíš nesmí mluvit, protože je podle židů odpadlice, mu uvěří a přijímá od něho vodu života, nebeský pokrm pro duši. Ale učedníci? Shánějí potravu jinde, čekají na žně a rádi by sklidili svou „úrodu“. Ano, těch pár lidí, kterým dnes ještě stojí za to sytit své duše Slovem Božím a chodí do kostelů, tito potomci Kristova lidu a víry samařské ženy, jsou církev. Jsou polem rozséváčů i odměnou ženců. Ale nenechme se zmást, malé torzo bývalých velkých společenství neznamená, že paběrkujeme tam, kde jiní nepracovali. Znamená to, že vychladla láska mnohých, zatímco se bolševická a poté konzumní past postarala o duchovní smrt několika generací. Jak jinak by bylo možné, že dnes lidé nerozlišeně odmítají jakékoli náboženství jako nebezpečí? Jak jinak by bylo možné, že soused podezírá souseda a lidé se navzájem pomlouvají a nepřejí si nic dobrého? Že uprchlík či příslušník menšiny je považován za méněcennou bytost a nenávisť je standardní politickou výbavou? Ale Ježíš zvěstoval evangelium ženě/cizince a považoval tuto činnost za pokrm shůry. Proč? Protože činil vůli toho, který jej poslal. Zdá se mi, že my křesťané někdy vzýváme Krista, aniž bychom brali vážně, co říká, nebo aniž bychom činili vůli toho, kdo jej poslal. Ježíš ukazoval svým jednáním na Boha a učil učedníky být dokonalý, jako je dokonalý sám Bůh. Neříkal – udělejte si ze mě předmět adorace, ale řekl: „Bůh je duch a ti, kdo ho uctívají, mají tak činit v duchu a v pravdě“ (J 4,23). Víte, co je na

Starý mistr napsal:

Je-li vláda mírná a nevtíravá, lid je prostý a počestný,
je-li vláda ostrá a podezíravá, lid je lstivý a úskočný.

Milosrdný Bože, ptám se,
opravdu nelze začít zdola milovat,
až láska dosáhne nejvyšších pater vlády?

jakémkoliv náboženství opravdu přitažlivé? Není to ani forma, čili rituály, dokonce ani obsah, čili učení; je to onen pokrm pro duši, o němž Ježíš mluví v našem textu. Je to onen pozeňnaný stav mysli, kdy si je člověk skutečně jistý, že Bůh je s ním, kdy to cítí a vnímá jako vlastní reálnou zkušenost. Církev jako organizovaná instituce nese obsahy a formy důležité pro řád, ale opravdovou přitažlivost náboženství, onen pokrm pro duše, přinášejí konkrétní lidé. Činili vůli toho, který poslal Ježíše. Problém nastává, když se máme bavit o tom, co vlastně tou skutečnou Boží vůlí je. Z různých svatých textů jsou vykládány různé myšlenky coby zaručená „Boží vůle“. Výsledkem toho vždy bylo, že je to bude lidské utrpení. Ve hře je totiž samotné pochopení smyslu náboženství. Dokud budou lidé považovat své zájmy za Boží vůli, budou války, spory a neštěstí. To měl na mysli apoštol se slovy: „Nikdo nemůže položit jiný základ než ten, který už je položen“ (1. K 3,11). Co je tedy smyslem náboženství? Co je Boží vůlí? Odpověď je prostá: Láska. „Komu se málo odpouští, málo miluje,“ shrnuje Ježíš svůj proslov k hostiteli v L 7,47 a dává mu za příklad ženu. Už tenkrát bylo zřejmé, že patriarchální model společnosti má sklon ignorovat ušlechtilé city, jako je láska. Dnes je patriarchálně globalizovaný svět, vedený bezohlednými samolibými rádoby muži, v takové krizi, že se mnozí právem obávají posledního soudu. Láska za nás trpěla na kříži, vyznáváme v liturgii, a vidíme, že trpí pořád. Lidská civilizace nepotřebuje pro důstojný život svých jedinců vládu pevné ruky, technologický pokrok, volný trh nebo ideologii. Potřebuje se učit lásce. Kdo nevztahuje bezpodmínečnou Boží lásku sám na sebe, nepřestává trpět, ať už žije v ohrožení nebo blahobytu. Ale kdo lásku přijímá a rozdává, přijímá pokrm z nebes a živ bude navěky. **Tomáš Procházka**

TŘETÍ NEDĚLE POSTNÍ (OCULI)

Stále upírám své oči k Hospodinu, on vyprostí ze sítě mé nohy. Obrat' ke mně svou tvář, smiluj se nade mnou, jsem tak sám, tak ponížený. ŽALM 25,15-16

První čtení z Písma: Exodus 17,3-7

Tužby postní:

2. Aby nám dal sílu sebe sama zapřít, svůj kříž pokorně nést a Krista následovat, modleme se k Hospodinu.
3. Aby upřímným pokáním a vnitřní očištěním si naše srdce proměňoval, modleme se k Hospodinu.

Modlitba před čtením ze sv. Písma:

Bože, Vykupiteli, my nemáme síl, abychom si sami pomohli. Posiluj nás a ochraňuj před poskvrnou těla i duše! Svým svatým Duchem nás osviť, ať slyšíme slova Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Druhé čtení z Písma: Římanům 5,1-8

Evangelium: Jan 4,5-42

Verše k obětování: Žalm 19,9-11

Verš k pozeňnání: Jan 4,14

Modlitba k pozeňnání:

Bože, Vykupiteli, děkujeme ti, že nám dáváš účast na svatém tajemství večere Páně. Očisti nás ode všech hříchů a vysvobod' z každého nebezpečí! Prosíme o to ve jménu Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Vhodné písně: 68, 75, 76, 238, 201

Duchovenské povolání je běh na dlouhou trať

Cesta k duchovenské službě není přímočará. Není to tak, že mladý člověk se hned po studiu stává farářem nebo faráčkou. Toto povolání vyžaduje určitou osobnostní zralost, stejně tak jako osvědčenou víru a hlubokou náboženskou zkušenost.

Katolíci duchovní procházejí dlouhodobou formací v semináři nebo ve společenství jednotlivých řádů. U evangelických duchovních byl od dob reformace vždy kladen zvláštní důraz na vzdělání, včetně zahraničních studií. Duchovní Církve československé husitské studují zpravidla na Husitské teologické fakultě Univerzity Karlovy a nutným předpokladem je život a zapojení v náboženské obci.

Už sama skutečnost intenzivního studia oboru teologie je obtížná. Čím více vstupuje člověk do tohoto oboru v různých souvislostech, poznává jeho obtížnost a složitost a ztrácí původní prostou víru. U toho, kdo neprožil během teologického studia krizi a otřes víry, které překonal, je riziko, že je prožije později jako farář v náboženské obci. Během studia je prožívá sám, v náboženské obci tím může poznamenat i druhé.

Po přijetí svátosti kněžského svěcení a vyslání do náboženské obce či obcí nastává setkání s realitou našeho silně sekularizovaného prostředí. Duchovní, který nastupuje do náboženské obce, by měl vědět, že nenastupuje do ideálních podmínek po stránce materiální i duchovní. Náboženská tradice je narušena a k církvi a jejímu vlastnímu poslání je přístupováno většinou s lhostejností. Není vždy dostatek ochotných a schopných spolupracov-

níků, stav budov a vnitřku kostela často vyžaduje renovaci.

Omylem je, když si nově nastupující duchovní myslí, že teď všechno změní a vnese „nového ducha“. Má velkou horlivost, ale postrádá pastorační moudrost a trpělivost. Každé povolání zaměřené na lidi vyžaduje značnou dávku trpělivosti, o to více to platí o povolání duchovního (2 Tm 3,10; 1 Te 5,14). Farář potřebuje mít velkou trpělivost a hlubokou pastýřskou lásku, která dokáže mnohé nést a unést. Duchovní musí mít především lásku k těm, ke kterým přichází a kterým má sloužit ze zdrojů Kristova evangelia. Duchovenské povolání je spojené s rozmanitou liturgickou, učitelskou a pastorační službou. V minulosti mnozí lidé sami přicházeli do kostela a na faru a vyhledávali duchovního. Duchovní kázal v přeplněném kostele a ve školách vyučoval v hodinách náboženství značné množství žáků. Dnes se farář a církevní pastorační pracovník věnuje jednotlivcům a malým skupinám. V církevní práci však nelze opovrhovat malými začátky (Za 4,10), neboť i Ježíšova pastorační strategie byla zaměřena na jednotlivce (L 15,4) a formoval a povzbuzoval malé stádece (L 12,34). Od faráře se v současnosti očekává, že se bude angažovat i ve veřejném životě. Když se angažuje ve veřejnosti a věnuje

se různým aktivitám, ale nevěnuje se přitom dostatečně pastoraci uvnitř sboru, není to pro církev dobré. Práce duchovního bude dnes spíše méně nápadná, a přesto je důležitá, neboť není konána, aby vzbudila pozornost u lidí, nýbrž je konána jako služba Bohu (Fp 3,3).

Být farářem znamená být pro druhé. Ale i farář je jen člověk, který potřebuje soukromí i odpočinek (srov. Mk 6,31). I on musí sám čerpat, aby mohl dávat. Musíme přijímat, abychom mohli ze sebe vydávat to, co jsme přijali, a obdarovávat tak druhé. V pomáhajících profesích se hovoří o syndromu vyhoření či vyhasínání. Platí to i o duchovenském povolání. V duchovenském povolání to má ještě svůj zvláštní rozměr, kterým je krize duchovního života nazývaná jako acédie, jako duševní ochablost a malátnost. Tomu lze čelit a odolávat odborným vzděláváním, dbát na odpočinek včetně čerpání dovolené, vytrvalým spirituálním životem i vědomím svých lidských možností a mezí. Duchovní nemůže být běžec, který chvíli běží, a pak se vyčerpá a ztrácí síly. Má být běžec na dlouhou trať plnou překážek, který však neztrácí ze zřetele svůj cíl a naplňuje zvláštní poslání a svěřený úkol, které přijal od Krista ve svátosti kněžského svěcení.

Tomáš Butta
patriarcha

ANKETA

Proč jste se rozhodl pro duchovenskou službu?

• Petr Vaculovič, pastorační asistent, Hodonín

Hospodin si často povolává do služby notně zbloudilé ovečky a já byl v době, kdy jsem do služby nastupoval, přímo učebnicovým příkladem takového typu povolání. A když mne bratr biskup Dovala pro službu v hodonínské a breclavské náboženské obci připravoval, určitě tušil, že připravuje sklerotika, který bude mít spíše plnou hlavu not, zkraslených kytar a námětů na nejrůznější alternativní aktivity, než člověka rozvážného a tak nějak všestranně duchovně-charismatického. ČČSH mi ale

od začátku byla sympatická mírou svobody a tolerance, jakou jsem v žádném jiném církevním prostředí nenašel. Naše církev umožňuje růst těm, kteří růst opravdu chtějí a vědí, proč to chtějí dělat právě na církevní půdě – možná pomalu a z mála, ale zato jistě. Častokrát máme k dispozici třeba jen ten prostor ke konání věci – a třeba aktivitu a zápal lidí pro určitou věc už si člověk musí zařídit sám či ve spolupráci se svými nejbližšími. Přínos kohokoli v naší církvi ale nemůže být jen tak šmahem odmítnut

třeba z dogmatických důvodů jako apriorně nevhodný pro církev. A to je hodně dobře. Je tak možno přinášet do naší církve věci nové, máte v ní pak i prostor k jejich obhajování, získávání lidí mocí určité pozitivní a tvůrčí myšlenky. A hlavně – můžete se o duchovní růst snažit i jinak než všichni víceméně stejně. Jaké si to uděláte, takové to bu-

dete mít. Můžete být duchovně aktivní v nejširším slova smyslu tak vysoko a široko, jak jen umíte! Wau! A pak si položíte otázku: vědí o těchto vlastnostech naší církve lidé kolem vás, kteří častokrát už považují jakoukoli církev v nejlepším případě jen za jakýsi „vymírající folklórní spolek truchlopěvců, kteří v životě holt potřebují nějakou tu berličku?“

(To je citát jednoho ve výmluvnosti zdatného místního agnostika.) S mojí náturou se pak nelze divit, že v tu chvíli a pak každé další ráno znova hup, šup – a jste pastoračním asistentem CČSH! Rád a šťasten, že vaše církev nespí, ale opravdu se děje tak trošičku i vašim přičiněním. A to je celé. Pro mě osobně to rozhodně není málo.

• Mgr. Ervín Kukuczka, farář, Nekoř, Žamberk

Proč jsem se rozhodl stát se duchovním? Prosím, to já ne, to ten režisér nahoře. Dětství jsem prožil v dodnes religiózních Beskydech. Určitou dobu jsem žil v rodině příbuzných, teta byla bigotní katolička. Při každé sebemenší příležitosti jsem se musel modlit, chodit do kostela velmi často a i ministrvat. Když jsem ve třinácti osaměl a nastoupil do Trineckých železáren nejdříve jako učeň, pak jako hutník-ocelář, žil jsem plně světským životem. Na Boží věci jsem rád zapomínal. Ve čtyřiatřiceti letech jsem se po různých životních peripetiích ocitl v Praze. Nejdříve v dělnické profesi, pak jako herec v divadle Orfeus. Tam jsem poznal mnoho lidí z oblasti kultury, umění, ale i intelektuálů. K nejvýznamnějším patřil filosof a básník

PhDr. Zbyněk Fišer, alias Egon Bondy, zvaný též „patriarcha českého undergroundu“. Ano, autor známého verše Nikdo o mně neví, že jsem marxist levý. Stali se z nás nerozluční přátelé. Toužil jsem studovat. Mnozí mi doporučovali DAMU (Režisér Jiří Brdečka se nabídl, že vše zařídí.) nebo žurnalistiku. Egon Bondy, když mne znal už „ze všech stran“ a měl přečtenou mou literární tvorbu, konstatoval: „Vy netušíte, že jste hluboce věřící člověk! Měl byste studovat teologii.“ Že to zařídí. A zařídil. Nastoupil jsem na Husovu fakultu. S autorem populární knihy „Postel, hospoda, kostel“ mohu říci, že Bůh mě nejdříve nechal běžet a pak mě dohonal. Našel si mne. A tak mě tu máte.

• Mgr. Jaroslav Křivánek, farář, Olomouc

Otázku „jak se to přihodilo, že jsem se stal farářem“ jsem dostával často. Mnohdy tazatel očekával nějaký mystický zážitek, snad nějaké vidění, ve kterém ke mně promluvil Bůh a vyslal mě jako nějakého vyvoleného proroka. Bohužel, nic takového se nestalo a závidím těm, kdo takovou zkušenost prožili. Moje cesta ke službě byla vcelku fádni. Jako malého kluka, který se studem a nechutí docházel ještě za bolševika na husitskou faru do náboženství, mne uklidňovala i fascinovala zároveň mírnost, laskavost a obětavost kroměřížského bratra faráře Milana Chaloupky: To bylo něco, co jsem doposud příliš neznal. V porovnání s učiteli ze základky nebo mými rodiči působil bratr farář jak z jiného světa. Možná už někde tady byla zaseta má touha jít proti proudu a být tak trochu z jiného světa, ne však kvůli sobě, abych se snad zdál být zajímavý, ale pro druhé, kteří nenachá-

zejí v mainstreamové společnosti pochopení. Až později jsem si uvědomil, že to byl ježíšovský étos, praktikovaný v konkrétní službě kněze Chaloupky. Étos, který nesoudí, ale boří zaběhnuté konvence a normy. To vše proto, aby našel, co bylo ztraceno. Ryzího člověka. A objevil jej pro Boha. S něčím podobným jsem se setkal ještě jednou. To když jsem už po maturitě studoval judaistiku a jako student naší teologické fakulty jsem chodil na studentské bohoslužby do Nuslí. Tam působil „mimoň“ – v dobrém slova smyslu, spirituál Martin Chadima. Z jeho kázání, rozhovorů, přednášek i pastorační služby, pro kterou byl velmi intenzivně disponován, z upřímného Martina zájmu o člověka, jsem dospěl k poznání, že se v kněžské službě děje něco zásadního, co je běžným očím skryto. Zápas o spásu bližních. Zápas, který Kristus vyhrál. Právě tam, na faře v Nuslích, v družných studentských hovorech, se nesměle rodilo mé kněžské povolání.

Co rádi čtete?

Tentokrát bych vás ráda upozornila na knihu s vážným tématem. Její jméno zní „Anne Franková - komiksový životopis“ a vytvořili ji Sid Jacobson a Ernie Colón podle známého Deníku Anne Frankové. Anne byla židovská dívka, narozená

v Německu před 2. světovou válkou. Když se Hitler chopil moci, její rodina se odstěhovala do Nizozemí, kde však mohla v klidu žít jen do okamžiku okupace země Německem v roce 1940. Anne se toužila stát spisovatelkou, a proto si od svých třinácti let začala psát deník. Popisuje v něm hlavně období dvou let, kdy se její rodina a přátelé skrývali před deportací v zad-

ním traktu jednoho domu. V srpnu 1944 jsou však prozrazeni a odvezeni do koncentračního tábora. Jediný, kdo přežil, byl Annin tatínek Otto. Všichni ostatní byli popraveni nebo zemřeli v důsledku nemoci, hladu a vyčerpání. Anne jen několik týdnů před osvobozením... Po válce Otto Frank získá Annin nalezený deník a rozhodne se jej vydat knižně. Během let se stal jednou z nej důležitějších knih o druhé světové válce, protože je to autentický záznam událostí, viděný očima dítěte.

Toto komiksově vyprávění je dobrou formou, jak školákům přiblížit, co to byl nacismus a holocaust. Oproti deníku, který popisuje jen určité období Annina života, líčí život její rodiny od svatby jejích rodičů až do konce války. Navíc srozumitelně vysvětluje historické dění. Není to právě veselé čtení, ale je velmi důležité, aby se děti s tímto událostmi seznamovaly, aby se na ně nikdy nepomnělo – protože jedině tak už se nikdy nebudou opakovat.

Knižku vydalo nakladatelství Paseka v roce 2013.

JK

CESTA

Děkujeme za obrázek sedmiletému Jakubu Vitovi z Kolína, který nakreslil Ježíšovo pokušení na poušti. Správně vystihl, že ďábel se často maskuje tím, že se usmívá jako sluníčko.

Modlitba

Pane Bože, chceme tě poslouchat a jít za tebou.
Děkujeme ti za naše farářky a faráře,
že nás na této cestě provázejí a vysvětlují nám,
co po nás chceš, abychom to správně pochopili.

Amen

Sněženka

V zemi se krčí drobnolistý kvítek
pod sněhobílou peřinou.
Jak čtýr papírový svítek
splývá se zasněženou krajinou.

Ětericky jak zkrěhlá víla,
skromně se dere z ledových ker.
Je v něm zranitelnost, ale i žití síla,
co hlásí příchod jarních her.

Zkrěhlá baletníka vítá teplý den
a zdraví záblesk zlatavý,
je bílá, nevinná jak dětský sen,
co lidskou duši zotaví.

Zlatý kotouč laská první kvítí,
které se hrdě tyčí v bílé závějí.
Zahřívá ho a něžně na něj svítí,
když noří se do bílých přejí.

Kvítek za kvítkem zvedá hlavu,
aby zázrak slunce uvítal.
Už není sám, jsou jich davy,
jaro je tady, vítěj - a pojd' dál.

Jitka Vestřálová (Landová)

Nakreslila: Lucie Krajčířková

Se staviteli se v Bibli setkáme někdy-likrát. Například hned v prvních kapitolách najdeme příběh o stavbě Babylonské věže (Gn 11, 1-9). Lidé si ve své pyše usmysleli, že si postaví věž až do nebe. Bohu se to ovšem nelíbilo, a proto jim zmátl jazyky, aby své dílo nemohli dokončit. Na tomto příběhu je

budovat Hospodinu chrám. Bůh však rozhodl, že jej postaví až Davidův syn Šalomoun. A byla to stavba impozantní – podrobně je popsána v první knize královské. V Novém zákoně na několika místech čteme o Ježíši Kristu, že je kamenem, který stavitelé zavrhlí, stal se však

kamenem úhelným – tedy tím, na kterém celá stavba stojí. Možná také znáte podobnosti o dvou stavitelích, kdy jeden stavěl svůj dům na písku a druhý na skále.

Jak takový běžný dům v té době v Palestině vypadal? Jako materiál se používaly hliněné cihly vysušené sluncem, později kámen. Domy měly většinou jen jednu malou místnost, rozdělenou na část obytnou a část pro zvířata, a plochou střechu – proto se v biblických příbězích setkáváme s tím, že někdo na střeše spal nebo pracoval. Vystupovalo se na ni po vnějším kamenném schodišti. Uvnitř domu byla docela tma, protože míval jen malé zamřížované okno. Lidé uvnitř svítili lampami s olivovým olejem, postavenými na svícen.

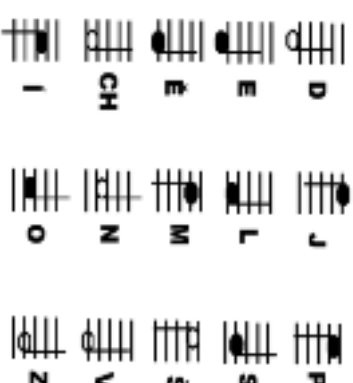
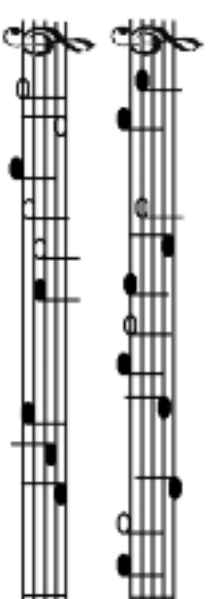
vidět, že bez Božího požehnání se žádná stavba nevydaří. Jak čteme v Žalmu 127: Nestaví-li dům Hospodin, nadarmo se namáhají stavitele. Izraelci byli dlouho kočovným národem, který se přesouval z místa na místo, a neměl proto žádné stálé kamenné město. Teprve když založili v zaslíbené zemi své království, chtěl král David vy-

Nakreslila: Lucie Krájčíková

JK

Soutěž o tři knihy

Zpíváte, děti, rády? Věřím, že ano. Tyhle notičky ovšem nejsou určeny ke zpívání – je to šifra, kterou rozluštíte podle klíče uvedeného dole. Dozvíte se tak o zpívání jednu pravdu, kterou však už možná dávno znáte. Napište nám své řešení a adresu do poloviny dubna na adresu jana.krajcirkova@ccsh.cz a třeba vyhrajete knížku! Jména výherců se dozvíte v květnové Cestě.

Blahopřejeme výhercům soutěže z lednového čísla:
(*Tajenka: Spiritualita, český duchovnost, je rozměr života, v němž si uvědomujeme Boží přítomnost.*)

Matyáš Matoulek z Kuřimi
Ksena Bival z Kolína
a Jindřich Urban z Divišova

Proč v Našepytlích nebylo objeveno bludiště 4. část

Vyvalil jsem oči a zeptal jsem se: „Co je to KLS?“

Jaroslav pomalu, leč důrazně řekl tři slova: „Klub lehkých srdcí.“

„A co budeme dělat?“

„Toto“ odvětil Jaroslav a rozevřel před mýma očima papír, jemuž jsem nejprve zhlol nerozuměl. Naštěstí se dostal později do mého vlastnictví, takže jsem si jej mohl důkladně prostudovat.

„Klub lehkých srdcí“, pokračoval Jaroslav, když jsem nahlédl do náčrtku, „má více členů. Celkem sedm. Už jsem je vybral, písemně uvědomil – a všichni jsou odhodláni položit za klub život, bude-li toho zapotřebí. Poznáváacím znamením bude stříbrný knoflík. Potkáš-li kdekoliv na světě člověka se stříbrným knoflíkem na rameni, jsi povinován mu pomoci slovem i skutkem. Naše vlastní činnost se rozvine ihned, jakmile dohovoríme tajné spojení mezi členy. Znáš Suchý žleb?“

Přikývl jsem. Bylo to místo za vsí, zarostlé hustým křovím a nikým nenavštěvované. „Tam bude ústít tajná chodba. Nikoho ani nenapadne, aby ji tam hledal.

*Nakreslila:
Lucie Krajčířiková*

Čuňátko a Zlatíčko Část 6. – Zahradka

Taky, děti, každý rok nedočkavě vyhlížíte, kdy už konečně začne jaro a na zahradkách se objeví první kytičky – sněženky, bledule, petklíče, krokusy a rozkvetle zlatý déšť?

Nadšení zahrádkáři vyběhnou na své záhonky a jakmile jim to počasí dovolí, přerývají, překopávají, sázejí a sejí, až je na ně – a hlavně na jejich rozkvetlé zahrádky – radost pohlédět.

To všechno je známá a málo překvapivá věc. Možná jste ovšem nevěděli, že nadšeným zahrádkářem je také náš známý Čuňátko. Nemá ovšem svou vlastní zahrádku, tu

nepotřebuje, protože se s velkou plíí číní na všech zahradkách cizích. Jeho aktivita však majitelům mnoho radosti nepřináší – jak je jeho zvykem vnašet nepořádek a chaos všude, kam přijde, dělá to i na zahradkách – je to on, kdo do záhonků zasévá všechn ten nežádoucí plevel! Takže kromě hezkých kytiček tu vyrůstají i různé jiné rostliny – husí noha, kopřivy, pampelišky – ano i tato krásná žlutá sluníčka, na louce velmi žádaní, jsou na okrasných záhonech nechtěná. Takže milým

zahrádkářům pak začíná ta největší a dalo by se říci nekonečná práce. Chtějí-li mít záhonky pěkně čisté a úhledné, musí pravidelně plevel vytrhávat.

Nakreslila: Eliška Zápřavá

Možná vás napadne otázka: Proč jim nepomůžeme Zlatíčko? Vždyť to, co Čuňátko způsobil, by on mohl snadno napravit. Jenže Zlatíčko je tvor velmi čistotný a rytí v hlině se mu protiví. Dokonce i tehdy, když si vezme pracovní rukavice. Je to tak – ačkoliv je velmi zdatný a pracovitý, k těhle činnosti ho prostě nikdo nedonutí. Takže, milí zahrádkáři, je mi to moc líto, ale je to jenom na nás – tak tedy honem do práce!

Jana Krajčířiková

Jak se zvířátka postila

V jednom lese se zvířátka chtěla co nejvíce podobat lidem, které považovala za dokonalé. Vedl je k tomu především rys, který se díky svému dobremu zraku již v mládí naučil číst a od té doby přečetl všechno, co se mu dostalo do tlapy. Svět lidí znal tedy výborně a každou chvíli přišel za zvířaty s novou radou, jak ještě víc

„Musíme se postít“, prohlásil rezolutně. „To nám konečně pomůže dosáhnout dokonalosti.“ „Jak to myslíš, postít se?“ zeptala se liška. „Tady se piše,“ vysvětloval rys, „že půst znamená vzdát se všeho, co nás rozptyluje. Když to dokážeme, budeme dokonalí. Taky se tu říká, že u každého to jsou jiné věci – u někoho maso, u jiného cigarety, u dalšího televize atd. – to si podle té knížky každý může určit sám.“

Nakreslila: Lucie Krajčůrková

zapracovat na tom, aby se lidem přiblížili. Jednoho dne si rys přinesl – už ani nevím, jak ji získal – knihu s názvem „Buďte tedy dokonalí, jako je dokonalý váš nebeský Otec“. To je přesně to, co potřebujeme, zaradoval se a hned se pustil do čtení. Vám možná název napověděl, že šlo o nějakou náboženskou knihu, rys však zatím s náboženstvím neměl žádné zkušenosti. Zaujala ho však pasáž o postu. Jakmile kapitolu dočetl, svolal všechna zvířata.

„Tak prima, to nezní tak složité – kdo by to byl řekl, že ta dokonalost je tak jednoduchá – inu, lidi jsou prostě skvělí, když to dokážou takhle chytře vymyslet, že ano?“ radovala se zvířata a rozešla se po lese.

Od té doby jsou všichni v lese naprosto dokonalí,

protože se postí nepřetržitě už několik měsíců – zajíc se dobrovolně zjeví masa, vlk vůbec nemlsá čokoládu (kde by k ní taky přišel, že?), medvěd se rozhodl, že se nebude koukat na televizi (kterou samozřejmě nemá), a rys, ten si zvolil podle té knížky nejtěžší úkol – nekouří. Všichni jsou moc spokojení, jak jim ten půst pěkně jde a že už jsou úplně jako lidi. Ani nejsou moc daleko od pravdy, co říkáte?

Jana Krajčůrková

Co můžu udělat já?

Rada čtená. Vegme méne masa!

Nakreslila: Lucie Krajčůrková

P rožíváme teď právě předvelikonoční postní období. Jak jistě dobře víte, hlavně v dřívějších dobách byl půst spojen především s odprášením si masitých pokrmů. Je pravda, že pro chudé lidi bylo maso dlouhou dobu vzácností jednoduše proto, že pro ně bylo nedostupné. Proto třeba existuje celá spousta staročeských receptů z brambor, zelí, hub, hrachu, krup – prostě z toho, co bylo k dispozici. Dnes půst chápeme mnohem širěji než jen vzdání se masa – jde o to zřít se toho, co nás odvádí od Boha.

Já chci nyní ale mluvit o potřebě omezit masitá jídla také z hlediska ekologického. Produkce potravin pro stále rostoucí množství lidí na naší planetě ji samozřejmě ztěžuje a vyčerpává. Proto je významné všimnout si také toho, jak velkou zátěž různé druhy potravin představují. A je fakt, že chov zvířat

představuje mnohonásobně větší zatížení než pěstování rostlin – je k tomu potřeba mnohem víc půdy, na které se pěstuje krmivo pro zvířata, spotřebuje se mnohem víc vody a naopak vyprodukuje mnohem víc skleníkových plynů, které se vytvářejí v trávících traktrech přezvýkavců. Věřili byste, že k získání asi 0,5 kg hovězího masa je potřeba 6810 litrů vody? Kdežto k vypěstování např. 0,5 kg sóji je třeba jen 818 litrů vody – takže pouhou výměnou jednoho masitého jídla za bezmasé ušetříme 6 000 litrů vody!

Neříkám, že se z nás všech mají stát vegetariáni. Ale pokud bychom všichni alespoň jednou týdně nahradili masité jídlo bezmasým – třeba zeleninovým – prospěli bychom výrazně nejen svému zdraví, ale i zdraví naší planety.

JK

Na cestách s Kristem i s lidmi...

Příspěvek k rozhovoru o (duchovenské) službě dnes

Okolnosti naší současné (duchovenské) služby snad dobře vystihují následující věty: „Všechno je otevřené. Všechno je možné. Všechno je v pohybu a rychle se mění.“ Dnes už nevystačíme s tradičními a po desetiletí osvědčenými postupy. Dnes už nespočívá služba pouze v konání nedělní liturgie a vysluhování svátostí. I dnes lidé potřebují obřady, ale takové, které by více odpovídaly jejich životní situaci, do kterých by mohli svěřit to, co prožívají, a také se tvořivěji a aktivněji zapojit. Setkáváme se s potřebou doprovázení v nejrůznějších životních situacích. Už dávno nemůžeme čekat, že lidé přijdou k nám. Víme, že musíme jít naproti jim a být k dispozici všude tam, kde lidé pociťují samotu, strach, nejistotu a všelijak trpí. O tom všem by se dalo jistě hojně diskutovat, ale závěr asi vyzní v tom smyslu, že se dnes naléhavě potřebujeme učit spojovat tradiční prvky služby s kreativitou (staré s novým) a – jak se dnes říká – flexibilitou. Potřebujeme pohotově, tvořivě, láskyplně a křesťansky reagovat na nejrůznější situace lidí, s nimiž se setkáváme. Kontext naší současné služby otevírá nové a netušené šance, ale zároveň je také velkým nárokem a výzvou. Abychom těmto nárokům mohli dostát, potřebujeme svobodný prostor inspirace, sdílení zkušeností, ale také zázemí.

Dosavadní církevní reflexe služby se odehrávala v souvislosti se služebně právními otázkami. Kromě témat uzavření, změny a případně ukončení služebního poměru (novelizace řádů) jsme se také zabývali specifikou jednotlivých služeb (jáhenství, biskupská a patriarchální služba). Situace si vyžadovala také rozdělení a zavedení řádu některých služeb, které se částečně překrývají (pastorační asistenti, kazatelé, jáhni). Výsledky této reflexe jsou k dispozici ve sněmovním věroučném dokumentu „Služby v církvi“. To všechno bylo nutné řešit, ale domnívám se, že je potřeba jít dále.

Myslím, že východisko pro další úvahy naznačuje zmíněný text „Služby v církvi“ ve své úvodní části. Osobně ji považuji za nejdůležitější. Hlavní sdělení lze stručně vyjádřit takto: „Služba patří

k samé podstatě církve. Společenství církve je reálnou účastí na Kristově službě (jeho oběti kříže). Odtud se odvíjí veškerá služba. V nejpřesnějším smyslu slova to nejsou služby v církvi, nýbrž služba církve (původní návrh názvu sněmovního dokumentu).“ Toto si potřebujeme stále uvědomovat a ve všech kontextech naší doby konat a žít. Nejde totiž jen o to, co děláme, nýbrž o to, co jsme. Veškeré naše konání by mělo vyvěrat z osobní účasti na Kristově kenotické (vydávající se) lásce. To nelze hrát, to člověk musí být. Pokud je, tak se to projeví. Pokud není, ničím to nenahradíme. Proto autentický du-

všech pokřtěných. V rámci sněmovních diskusí se ke mně dostal kritický hlas, že stále reflektujeme jen službu duchovních a vůbec se nezabýváme službou laiků. Tato kritika je oprávněná. Potřebujeme reflexi o povolání a službě laiků. Uplatňovat všeobecné kněžství pokřtěných nelze formálně. Fakt křtu a formálního začlenění do církve sám o sobě nestačí. Je třeba žít a prohlubovat obecenství v Kristu založené vírou a zpečetěné křtem. Každý pokřtěný potřebuje své povolání upevňovat modlitbou a duchovním zápasem nad Písmem. Musí si tuto potřebu sám uvědomit a chtít na svém povolání tak říkajíc „za-

chovní život není něčím nadbytečným, nýbrž nezbytným základem. Být osobně účasten Kristovy rozdávací se lásky, to je nevýslovný nárok na straně jedné, ale taky nevýslovná šance a síla na straně druhé. Tato síla nepramení z člověka, ale z Ducha svatého. Tomuto cíli se můžeme v tomto světě jen blížit. A o to jde, abychom se tomuto cíli ve službě skutečně přibližovali ze všech svých možností a sil.

Výše uvedený nárok se týká nás všech v církvi. Musíme se učit brát víc vážně a do důsledků všeobecné kněžství

pracovat“. Potřebuje k tomu motivaci, pomoc a doprovázení. V tom vidím důležitý úkol církve: „pomáhat všem, se kterými se na cestě potkáme, a věnovat se dlouhodobě a systematicky těm, kdo putují s námi.“ Pro další cestu církve je důležité připravovat lidsky a duchovně zralé, věrohodné osobnosti, které budou zcela přirozeně všude kolem sebe šířit „světlo a vůni Kristovu“. Chce to čas. Myslím, že hodně času a taky mnoho modliteb, péče a starostí, ale má to smysl.

Petr Šandera

MŮŽETE SI PŘEČÍST

Zigiho Bůh dohonil

V polistopadovém období se roztrhl pytel s memoárovou literaturou a následně nastal boom knih rozhovorů se známými lidmi ze světa divadla, filmu, hudby, sportu. Křesťan může mít radost, že vycházejí i rozhovory s osobnostmi duchovními, rozhovory s biskupy, kněžími. K nejzdařilejším patří kniha, která vzbudila zasloužený čtenářský ohlas i mezi těmi, kteří o sobě tvrdí, že jsou nevěřící. Už název knihy provokuje: *Postel, hospoda, kostel* – rozhovor novinářky Markéty Zahradníkové s mediálně známým katolickým knězem Zbygniewem Czendlikem. Kniha se vymyká upřímností a pravdivostí, kterou začínáme postrádat v mediálním světě. Najdeme v ní nevšední pohledy na dennodenní život faráře, jeho radosti, starosti, trápení, ale i netradiční pohled na známé biblické texty, někdy sice zdánlivě provokující, přesto logické, přiměřené, přecházející v narativní teologii. Ale i pohled na víru vůbec.

„Podle mě nejde o to, jak moc věřím, ale jak moc věřit chci. Chci věřit je víc, než věřit,“ říká. S Bohem si hrál na honěnou. Bůh ho nejdřív nechal chvíli utíkat a potom ho dohonil. Tak hodnotí svou cestu do služeb církve.

Na jiném místě se dočítáme: „Popravdě si moc nerozumím s lidmi, kteří se považují za svaté. Přílišná svatost totiž brání našemu růstu. Občas mi někdo tou svou přepjatostí doslova leze na nervy a řekl bych, že Pán Bůh takovému přístupu taky moc nefandí. Znáš o těchto lidech dobrý vtip: Přijde chlap k doktorovi a stěžuje si, jak ho pořád příšerně bolí hlava. Doktor se zamyslí a ptá se: „Kouříte?“ Chlap vyvalí pobouřeně oči a rozčílí se: „No, pane doktore, to si vyprošuji! To svinstvo bych nikdy nevzal do pusy!“ „A pijete?“ pokračuje doktor. „Tak to už vůbec ne! Co je tohle za otázky?! Přece jako lékař mu-

síte vědět, že alkohol je metla lidstva!“ „A co takhle ženský?“ vyzývá doktor. „Tak to snad nemyslíte vážně! Co si to dovoluujete?!“ vytočí se pacient. „A je to taková intenzivní pronikavá bolest, jako by vám něco silně svíralo hlavu?“ „Ano, ano, pane doktore, přesně tak to cítím! Nedá se to vydržet!“ Doktor chvilku pokyvuje hlavou a pak povídá: „Tak to je jasné! To bude příliš utážená svatozář!“

evangelium říkal, že se lidem nezavděčíš. Připomínal tehdy zástupu, že když mezi ně přišel Jan Křtítel a nejedl ani nepil, říkali o něm, že byl posedlý. A jemu zase vyčítají, že je žrout a pijan. Takže v tomto ohledu je zřejmě všechno při starém. Naštěstí naše církev je dost pestré společenství a máme v našich řadách dost střídmych a asketických Janů Křtítelů, takže si mezi námi každý může

To je, myslím, výstižné. Je smutné, jak často potkáváme svaté lidi bez lidskosti, kteří mají ve všem „svatou pravdu“. Lidi, kteří žijí pro Boha, ale bez Boha.“

Redaktorka někdy otevírá i třináctou komnatu. Czendlik se nevyhýbá a bez vytáček odpovídá. Neváhá jít mezi lidi i do hospody. Tam je přece ten pravý, nefalšovaný život. Tazatelka se ptá: „Nevím, jestli je tohle dobré téma. Abys nevypadal jako nějaký hospodský povaleč. To bych nechtěla.“ „To by nebylo nic nového. Vždyť už Ježíš v Matoušově

vybrat podle svého gusta. Nebojím se o těchto věcech mluvit, protože jak známo – pravda nás vysvobodí. Když svoje problémy přiznáš, ďábel pak ztrácí moc. Už tě nemůže strašit a vydírat. Já jsem například nedávno dost přebíral na jednom místním plese. Hned jsem to farníkům v kostele s politováním oznámil. Oni by se to stejně dozvěděli, ale takhle to měli z první ruky.“

Chcete-li se dozvědět víc, vezměte knihu do ruky.

-czka

Časoběrný deník venkovského faráře za 43 let

- Už po pár týdnech v kněžském taláru mě zavolali k umírajícímu. Kolem jeho lůžka pobíhají pozůstalí, rabují skříně a zásuvky, hádají se a strkají a já se svými 50 kily živé váhy zařvu: „A ven! A všichni! Nestydíte se?“ A světe, div se, oni poslechnou. A pak se s 30kilovým učitelem s rakovinou modlím a za chvíli je on už „venku“. A já začínám tápat, co kněžství vlastně obnáší.
- Je Boží hod. V Beskydech je mínus dvacet a do kostelíka přijde jedna duše. Uprostřed kázání se rozpláče, a tak ji místo „pozdvihování“ držím v náručí... Na tu „Pietu“ vzpomínám dodnes.
- Malý kluk se mě na ulici ptá: „A tak co, babi s dědou jsou v kostele hodní a poslouchají?“

Žijeme v nádherné době

Nejen o farářské službě s Mgr. Lubošem Zítou, farářem CČSH v Českých Budějovicích - Suchém Vrbném a Českém Krumlově. Bratru Zítovi je 64 let, je ženatý, má jednoho syna a dvě vnučata. Slouží od roku 1981.

• Proč ses rozhodl stát duchovním?

Bylo to spontánní rozhodnutí a pamatuji si ten okamžik velice přesně... Odcházel jsem z naší bohoslužby v příbramském sboru na Březových Horách a na pokladnici u východu byl nápis: „Zájemci o studium bohosloví, hlase se ve farní kanceláři.“ V tu chvíli jsem věděl, co chci v životě opravdu dělat – a že se stanu knězem. Klíčovou roli zprostředkovatele v naplnění poslání mého života tehdy sehrál bratr farář František Božovský, který se mě až s mateřskou láskou a péčí ujal a připravil na studia i službu.

• Máš nějaké koníčky či záliby?

Ojakživa mě bavil sport, aktivní i pasivní. Rodiče mě proto považovali tak trochu za blázna a mé závodní běhání za ztrátu času. S odstupem doby jsem si ale uvědomil, že atletika mi pomohla překlenout mnohá úskalí, spojená s dospíváním. Myslím, že jsem se tehdy naučil totálnímu zaujetí pro věc. Taky jsem si osvojil životosprávu, disciplínu, vytrvalost a odříkání. Kluci v pubertě a na vojně kouřili a chodili do hospody, já jsem nemohl a ani nechťel. Svě zaujetí pro sport jsem pak zcela přirozeně přenesl i do kněžské služby. Dělán to, co mě baví a naplňuje. Dá se říct, že kromě čtení je dnes duchovenská služba má jediná opravdová záliba a koníček.

• Co rád čteš?

Čtu všechno, co má v sobě ducha a co obohacuje mou duši. Zvláštní slabost mám pro Mistra Eckharta a vůbec celou porýnskou mystiku. Rád se vracím k chasidským vyprávěním od Martina Bubera. Zvláštní uklidnění a volnost ducha mi dodává četba zenové literatury, po mnoho let a velmi podrobně studuji dílo C. G. Junga. Kdybych měl doporučit literaturu, která dává člověku nadhled, pak je to

knihy Aldouse Huxleye „Věčná filozofie“. Tato kniha člověka navždy změní. A když se chce pobavit, pustím si na YouTube Jaroslava Duška a Petra Knotka.

• Odkdy a proč jsi právě v naší církvi?

Jsem v ní od svého křtu 19. 4. 1953. Tento den rovněž vyšel Český zápas, kde byla vyfotografována synagoga ve Kdyni, a článek k ní tehdy napsal Miroslav Durchánek, pozdější pražský biskup. Ten pocházel ze Suchého Vrbného v Českých

Budějovicích, kde v našem sboru hrál jeho otec na varhany. Do Kdyně jsem nastoupil jako farář v roce 1981 a v Suchém Vrbném sloužím nyní. Za ženu mám vnučku Miroslava Durchánka. Náhody nejsou...

• Můžeš nám přiblížit službu kněze?

Všichni víme, že to jsou: pravidelné nedělní bohoslužby, pastorační služba v domovech důchodců, křty, svatby, pohřby... Čím dál větší význam ale sehrávají pas-

toranční návštěvy a osobní setkávání i mimo sbor. Bez této péče dnes nikdo do kostela nepřijde...

• Co tě ve službě nejvíce trápí?

Dneska mě netrápí už nic. Člověk časem pochopí, že život nutně přináší relativně dobré i zlé, jinak by vše stagnovalo. Nevím, jak to cítí kolegové, ale já to беру tak, že má duše se zde něco učí i odnaučuje. Pobyt na zemi je pro mě požehnáním i privilegiem. Navíc žít v České republice v tomto čase míru a blahobytu, je něco jako pobyt v ráji. Není si na co stěžovat...

• Co podle tebe dnešní církvi schází, aby dokázala oslovit více lidí?

Schopnost radovat se. Kam se poděl původní význam slova evangelium, tedy radostná zvěst? Když člověk slyší kázání některých kolegů, a to i z jiných církví, mám někdy pocit, že „středověk neskončil, středověk trvá“. Za ta staletí a tisíciletí se v církvi na Krista navěsilo tolik tíhy, bolesti a utrpení, že se tato instituce stala tak trochu depresivní organizací, které je lépe se vyhnout. To není můj názor, ale myšlenky některých lidí ze světa. Je pravda, že církve si občas až příliš libuje ve zdůrazňování hříchu, vzbuzování pocitů viny a sebedrbačství. To ale není autentická zvěst Krista, ani našich otců-zakladatelů z 20. let minulého století! Evangelium učí, že v Kristu a skrze Krista jsme děti Boží, svobodné bytosti a za svůj život, bezpečnost a vývoj si odpovídáme sami. Nelze se na nic vymlouvat. Církevní středověk a doba budování komunismu definitivně končí, a kdo není schopen a ochoten přejít z výchovy na sebevýchovu z nitra, tomu ujede vlak. Johannes Scheffler (Angelus Silesius) kdysi napsal: „Byť Kristus v Betlémě se tisíckrát zrodil, jsi ztracen, dokud se i v tobě nenarodil.“ Žijeme v nádherné době a v nádherné zemi – a jsme v rukou Božích. Není žádný důvod bát se migrantů, konce světa, ani příletu UFO. Navíc Bůh nás obdařil něčím velice vzácným: darem inteligence a zdravého rozumu. Je dobré jej občas používat. **red**

• Naše zájezdy: Ve vinném sklípku v Břeclavi v hluboké totalitě zpívají naše ovečky sokolské písně. Místo Němců jsou to Rusáci, které vyženeme z Prahy. Vedoucí podniku mi při tanci šeptá: „Co to zpívají? Vždyť to se nesmí!“ Ptám se ho: „No a co? Vám to vadí?“ A on: „Ne, naopak.“

• Pak už po převratu jezdíme po Evropě. A v Lourdech my, husitští „heretici“, předběhneme své římskokatolické bratry a sestry a koupeme se. Naši chlapi se pomodlí Otčenáš a neznajíce Zdravas „mluví jazyky“, oklamou jeptišky a Pán Bůh jim rozumí.

• Děcek ve škole se ptám: Jakou světovou raritu tady v Rychvaldě máme? A ony hádají a hádají a pak jeden vykřikne: Máme biskupku! Směju se. Houby! Smažíme o Letnicích vaječnu. Prastarý slezský zvyk, který jinde po světě nenajdete.

Jana Šilerová

Ze vzpomínek jáhna Aloise Šafaříka

Alois Šafařík (1897-1992) byl od počátku 30. let činný v NO Zlín, v letech 1941-1972 byl předsedou rady starších této náboženské obce. Vedle toho od roku 1949, kdy byl vysvěcen na jáhna, vypomáhal také v duchovní správě. Ve svých vzpomínkách vydaných knižně v roce 2010 (Můj docela stručný životopis) se vrací i k této etapě svého života a služby.

Musím se také zmínit, že mě, br. Vo-pěnkou a br. Šulce připravoval br. farář Valík po stránce theologické pro zkoušky, které se uskutečnily v květnu 1949. V témže roce, 2. ledna, jsem byl operován na prostatu. Do nemocnice jsem dostal pozdravný dopis od br. biskupa dr. Cigánka, přál mně brzké uzdravení s poznámkou, že mě letos uvede k oltáři. V květnu přijela zkušební komise – br. biskup dr. Cigánek, církevní tajemník br. Kuchař za diecézi, br. profesor farář Salfický, místopředseda diecézní rady br. Rosypal a konečně náš br. farář Valík.

Po zkouškách jsme byli vyzváni, abychom každý vypracovali svá kázání a poslali je do Olomouce na diecézní radu. Asi po měsíci přišlo nám vyrozumění a klasifikace naší písemné práce. Já měl poznámku: Velmi dobře, ale místo cizích příkladů ve svých kázáních je lépe využívat příkladů domácích – jako Mistr Jan Hus, Komenský apod. Já totiž ve svém kázání vzpomenul řeckého filosofa Sokrata. A tak dne 18. září 1949 jsme byli br. biskupem dr. Cigánkem vysvěceni na jáhny.

V různých případech svého zaneprázdnění volali br. faráře, aby jim poslal br. Šafaříka, že má buďto dovolenou nebo zájezd do zahraničí nebo je nemocen. A já byl ten hromosvod, který jezdil do všech koutů jižní Moravy a zastupoval br. faráře. Sloužil jsem na 28 místech, vykonal jsem 300 bohoslužeb, 50 křtů, 41 večeří Páně, 7 svateb a 10 pohřbů. Vysvěcen jsem byl, když mně bylo již 52 let. Byly i případy, že jsem za neděle vykonal i troje bohoslužby. V této funkci jsem nebyl placeným zaměstnancem církve. Konal jsem to při svém civilním zaměstnání. Z náboženské obce, kde jsem konal bohoslužby, dostal jsem zaplacenou cestu a stanovenou dietu 12 Kč na oběd. Je jisté, že někdy mě na oběd pozvali nebo i něja-

kou korunu přidali. Třikrát mě br. biskup povolal i na Olomoucko. Byly to Bystročice.

V roce 1953 dostal jsem prostřednictvím br. biskupa Sedláčka z olomoucké diecéze od ústřední rady z Prahy dispens (zplnomocnění), že mohu konat liturgii Farského v plném rozsahu jako duchovní církve československé. Bratr farář Valík měl své vlastní auto a vždy před Vánocemi jsme spolu objížděli příslušníky naší církve po Valašsku. Byly to obce – Fryšták, Slušovice, Vizovice, Jarosla-

a vysoký starý pán. Přišli za mnou a oznamovali mně, že nejsou našeho vyznání, že jsou spiritisté. Ona stará paní že je médium. Vyprávěli, že měli své sezení a v něm mluvili s tatínkem Masarykem. On jim doporučil, aby dnes navštívili naše bohoslužby, že onen duchovní, který bude sloužit, že je hluboce nábožensky založený člověk. Já v prvé chvíli nevěděl, co jim mám na to říci, ale hned jsem je mile přivítal a poděkoval jim za jejich milou návštěvu, která mne nadmíru těší. Vyměnili jsme si pak ještě několik

vice a jiné. Popřáli jsme jim příjemné prožití svátků vánočních ve zdraví a informovali je o veškerém dění v naší náboženské obci. Tyto návštěvy byly pro církev velmi užitečné.

Musím se ještě zmínit o jedné zvláštní příhodě, která se mně přihodila, když jsem konal bohoslužby v Otrokovicích – Baťově, v tamním hotelu. Po bohoslužbách, když už všichni odešli a já si balil věci do kufru vzadu v sále, zůstali v zadních lavicích sedět stará paní

slov o kázání, pak se se mnou rozloučili a popřáli mně do další duchovní činnosti mnoho úspěchů. Když se se mnou loučili, paní mně chtěla políbit ruku, což jsem pochopitelně nedovolil. Ona se skoro vyvrátila a s povzdechem vykřikla: „Ech, to je síla!“ Když jsem pak vyšel ven před hotel, již jsem je nikde nespatriil. Bratr farář Valík mně domlouval, proč jsem se jich nezeptal, odkud že jsou.

kow

Autorem karikatur, které provázely toto číslo Českého zápasu, je Tomáš Altman.

Zveme na představení knihy

Kniha, která zaujala - eseje, poezie, moudré myšlenky: Stanislav Kubín, Dopisy člověku Nathanielovi. Druhé, přepracované a rozšířené vydání.

Kniha bude představena dne **27. března 2017 od 17h** v Krajské vědecké knihovně Liberec.

Hudební doprovod: Vlasta Hejnicová a Cantemus.
Ukázky z knihy budou číst: Milan Hodny a Štěpán Cvejn.
Průvodci pořadem: básník František Novotný a redaktor ČRo Robert Tamchyna.
Zájemci o knížku se mohou obracet na e-mail: kubin.stanislav@volny.cz.

Program divadla Mana

- 20. 3. (po) - 19 h:
Voskovec+Werich+Ježek: Balada z hadrů
- 26. 3. (ne) - 17 h:
Brekeke, aneb Hrátky v mokřem paláci
- 28. 3. (út) - 19.30 h:
Už zase miluju!
- 30. 3. (čt) - 19.30:
„Vršovice jsou zlatý,“ řek' tatinek

Husův sbor Vršovice, Moskevská 34/967,
Praha 10 - Vršovice,
www.vrsovikedivadlo.cz red

Liturgicko-homiletický seminář k Velikonocům

Vážené sestry a vážení bratři,
ve středu 29. března 2017 od 10 hodin

pořádá naukový odbor ÚÚR postní liturgicko-homiletický seminář. Jako obvykle se seminář koná v prostorách ústředí církve v Praze.

Účelem semináře určeného pro duchovní a další zájemce z řad laiků je kazatel-ská a spirituální příprava na Velikonoce.

Na tomto semináři bude blíže představena Bohoslužebná kniha ČČSH (vydání 2013-2015), její velikonoční část I. dílu řady A z hlediska biblických textů, obřadů a zpěvů.

Program semináře:

- Teologický význam Velikonoc - *prof. ThDr. Zdeněk Kučera*.
- Velikonoční obřady podle Bohoslužebné knihy ČČSH - *Mgr. Lukáš Bujna*.
- Písňe k velikonočním svátkům s praktickými hudebními ukázkami - *PaedDr. Zdeněk Kovalčík*.
- Občerstvení
- Homiletické náměty k velikonočním textům evangelií řady A - *ThDr. Tomáš Butta, Th.D.*

• Chvilé modlitby a meditace.

Předpokládaný čas konání je 10 -13 hodin.

Prosíme, přihlaste se na adrese naukového odboru:
zdenek.kucera@ccsh.cz a eva.vymetalovahrabakova@ccsh.cz.

Těšíme se na společné setkání v postní době.

Jménem naukového odboru prof. ThDr. Zdeněk Kučera

Koncerty u sv. Mikuláše

- 20. 3. - 20 h
BACH, HÄNDEL, VIVALDI, MOZART
A. Bárta - varhany
Camerata Pragensis Orchestra
- 21. 3. - 17 h
HÄNDEL, BACH, TELEMANN, MOZART
M. Hanzal - varhany
F. Bílek - trubka
- 22. 3. - 17 h
BACH, MOZART, DVOŘÁK, WIDOR
B. Rabas - varhany
J. Jonášová - soprán
- 23. 3. - 17 h
MOZART, HÄNDEL, VIVALDI, BEETHOVEN
Prague Mozart Trio
- 24. 3. - 17 h
BACH, HÄNDEL, VIVALDI, SAINT-SAËNS
M. Hanzal - varhany
M. Bauerová - soprán
F. Bílek - trubka
- 24. 3. - 20 h
MOZART, DVOŘÁK, VIVALDI, HÄNDEL
Vivaldi Orchestra Praga
- 25. 3. - 17 h
BACH, PACHELBEL, BUXTEHUDE,
FRANCK
F. Šťastný - varhany
M. Laštovka - trubka
- 25. 3. - 20 h
MOZART, BACH, VIVALDI, DVOŘÁK
Prague String Orchestra
- 26. 3. - 17 h
CACCINI, BACH, VIVALDI, MOZART
Z. Němečková - varhany
V. Likérová - soprán
- 27. 3. - 20 h
BACH, DVOŘÁK, LISZT, GERSHWIN
Prague Brass Ensemble
A. Bárta - varhany (Inzerce)

Výzva

Prosíme autory, kteří hodlají přispět svou tvorbou do připravovaného kalendáře *Blahoslav 2018*, at' tak učiní na adresu: *E. Kukuczka, Sychrova 104, 562 01 Ústí nad Orlicí* nebo e-mailem: erwin.kukuczka@tiscali.cz, a to nejpozději do 27. května tohoto roku.

Teologická konference

Církev československé husitské

na téma Vytrvalost ve službě Kristu
– praktický výkon duchovní správy

4. – 5. května 2017 - Brno

Středisko CČSH „Zahrada“, Lipová 26

Program: Určeno pro duchovní CČSH a další zájemce. Doporučeno zejména duchovním do pěti let služby od přijetí svěcení.

Čtvrtek

10,00	bohoslužba slova – br. biskup Juraj Dovala
10,30 – 10,45	Zahájení konference – prof. Zdeněk Kučera
11,00 – 11,30	„Duchovenská pragmatika (zaměření a rozsah činnosti duchovního)“ – br. patriarcha Tomáš Butta
11,30 – 12,00	diskuse
12,00 – 12,30	„Duchovní správa v rádech a praxi“ – br. biskup Pavel Pechanec
12,30 – 13,00	diskuse
13,00	oběd
14,00 – 14,30	„Farářka v náboženské obci“ – ses. farářka Sandra Silná
14,30 – 15,00	diskuse
15,00 – 15,30	„Spirituální a osobnostní předpoklady duchovního“ – br. biskup Filip Štojdl
15,30 – 16,00	diskuse
16,30 – 17,30	„Aktuální otázky duchovní správy pohledem nejmladší generace“ 1. část – krátké diskusní příspěvky účastníků konference
18,00	večeře
19,00	liturgie – br. patriarcha Tomáš Butta a ses. dr. Eva Vymětalová - Hrabáková

Pátek

8,00	snídaně
9,00 – 9,30	pobožnost – br. biskup Rudolf Göbel
9,30 – 10,00	„Radosti a strasti farářů CČSH“ – br. biskup David Tonzar
10,00 – 10,30	diskuse
11,00 – 11,45	„Aktuální otázky duchovní správy pohledem nejmladší generace“ 2. část – krátké diskusní příspěvky účastníků konference
11,45 – 12,00	zhodnocení konference – br. prof. Zdeněk Kučera
12,00	Závěrečná modlitba a požehnání – br. patriarcha
12,30	oběd

Přihlášky zasílejte do 17. 4. 2017 na naukový odbor na adresu:
eva.vymetalovahrabakova@ccsh.cz